

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15CoCsp/7/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122356953
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Balegová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:6122356953.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Balegovej a členov senátu JUDr. Pavla Lukáča a JUDr. Vlasty Ondrejkovej, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, zastúpený: Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX C., t. č. A. D. E. XX, XXX XX C. F., o zaplatenie 2 049,90 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 5Csp/57/2022 – 130 zo dňa 05. 06. 2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd ruší rozsudok Okresného súdu Levice č. k. 5Csp/57/2022 – 130 zo dňa 05. 06. 2023 a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol (I. výrok) a žalovanému nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi nepriznal (II. výrok).

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 45 ods. 1, § 52 ods. 1, ods. 3, ods. 4, § 53 ods. 9, § 524 ods. 1, ods. 2, § 525 ods. 1, ods. 2, § 565 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 7 ods. 1, ods. 2, ods. 4, ods. 8, § 7 ods. 16, ods. 17, ods. 18, § 9 ods. 1, ods. 2, § 11 ods. 1, ods. 2, § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „zákon o bankách“) a v časti trov konania s poukazom na § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že mu upomínací súd dňa 29. 11. 2022 postúpil žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 2 049,90 eura s príslušenstvom, a to na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorá bola uzavretá medzi ním a jeho právnym predchodcom – G. H. B. a. s. Žalobca v nej poukázal na skutočnosť, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v nepretržitom omeškaní so splnením čí len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Jeho právny predchodca uzatvoril so žalovaným dňa 14. 11. 2018 zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXX, ktorej súčasťou boli všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov. Podľa názoru žalobcu takáto zmluva obsahuje všetky zákonné náležitosti ako to vyžaduje Obchodný zákonník, ako aj zákon o spotrebiteľských úveroch. Žalovaný si napriek opakovaným výzvam právneho predchodcu žalobcu svoje zmluvné povinnosti neplnil, v dôsledku čoho právny predchodca žalobcu využil svoje právo a úver predčasne zosplatnil. Pohľadávka ku dňu jej postúpenia predstavovala sumu 2 914 eur a pozostávala z istiny vo výške 2 024,85 eura, z riadneho úroku vo výške 671,50 eura, úroku z omeškania vo výške 192,60 eura a poplatkov vo výške 25 eur (správne 25,05 eura).

Súd prvej inštancie následne vyzval žalovaného, aby sa s poukazom na § 167 ods. 2 CSP vyjadril k podanej žalobe, ktorá mu bola doručená dňa 11. 04. 2023. Žalovaný sa k podanej žalobe nevyjadril,

preto súd nariadil vo veci pojednávanie. Pojednávanie sa nezúčastnil právny zástupca žalobcu, ktorý svoju neúčast ospravedlnil, pričom súhlasil s tým, aby súd vykonal pojednávanie v jeho neprítomnosti a vyhovel žalobe v celom rozsahu. Zároveň poukázal na to, že ním tvrdené skutočnosti doposiaľ neboli zo strany žalovaného rozporované, a preto považuje takýto nárok za dôvodný a preukázaný v celom rozsahu. V prípade, ak by súd nepovažoval uplatnený nárok za preukázaný v celom jeho rozsahu, resp. by požadoval na preukázanie uplatneného nároku a tvrdených skutočností ďalšie dôkazy, žiadal o písomné vyzvanie na preukázanie týchto skutočností.

Žalovaný na nariadenom pojednávaní uviedol, že pokiaľ ide o uplatnený nárok voči jeho osobe, tak on bol bezdomovec s tým, že sa pohyboval na rôznych miestach, pričom je ochotný zaplatiť svoj dlh. Vykonal tiež dve splátky po 100 eur v prospech žalobcu, o čom vie predložiť aj listinný dôkaz. Ďalej uviedol, že je ochotný splácať svoj dlh formou mesačnej splátky vo výške 100 eur. V čase, keď uzatváral predmetnú úverovú zmluvu, býval na slobodárni v C., asi ulica I.. V tom čase pracoval chvíľu v J., ale už si presne nepamätá. V čase uzavretia zmluvy nevlastnil žiadnu nehnuteľnosť, pričom pracoval aj v spoločnosti K. s. r. o. Nevie, ako dlho tam pracoval, asi 3 roky. V čase uzavretia úverovej zmluvy mal iba jeden úver, ktorý sa refinancoval. Banke neoznamoval svoju adresu, na ktorú mu majú zasielať poštu, pričom listiny, ktoré mu doručovala banka, nemohol preberať, pretože v tom čase sa tam už nezdržoval. Tiež nebol v kontakte s poštárkou, ktorá ho ani nevyrozumela o ich doručovaní. Prejavil ochotu splácať svoj dlh s tým, že si pamätá, že mu raz bola doručená nejaká listina z banky, pričom išlo o upozornenie, aby splácal svoj dlh.

Na základe vykonaného dokazovania prvoinštančný súd dospel k záveru, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným vznikol spotrebiteľský vzťah, pretože právny predchodca žalobcu konal pri uzatváraní úverovej zmluvy v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, čo vyplýva aj z výpisu z obchodného registra s tým, že žalovaný uzatváral úverovú zmluvu, resp. čerpal takýto úver ako fyzická osoba – nepodnikateľ. Úverová zmluva mala formulárový charakter, bola vopred pripravená právnym predchodcom žalobcu a žalovaný nemohol ovplyvniť jej obsah, ale musel ju prijať ako celok alebo odmietnuť. Podľa názoru súdu tak bola platným spôsobom uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, pričom v konaní nebolo preukázané a ani tvrdené, že by žalovaný čerpal finančné prostriedky z úverovej zmluvy, resp. ju uzatváral v súvislosti s výkonom povolania alebo podnikateľskej činnosti. Preto má žalovaný postavenie spotrebiteľa a právny predchodca žalobcu mal postavenie veriteľa.

Súd prvej inštancie najskôr skúmal aktívnu legitímáciu, nakoľko žalobca si uplatňoval svoj nárok z titulu postúpenej pohľadávky. V prípade bankových pohľadávok je totiž potrebné pri postúpení pohľadávky dodržať ustanovenia Občianskeho zákonníka, a to § 524 a nasl., ako aj ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách. V predmetnom ustanovení § 92 ods. 8 nad rámec ustanovenia § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka sprísňuje pravidlá pri postúpení pohľadávky z bánk na iné subjekty. Pokiaľ je postupovaná banková pohľadávka z bankového produktu, tak osobitný predpis, a to zákon o bankách, vyžaduje pre platné postúpenie, aby banková pohľadávka bola postúpená iba po tom, ako banka písomne vyzve klienta na splnenie jeho záväzku a omeškania klienta trvá viac ako 90 dní. Pre platné postúpenie pohľadávky banky musia byť kumulatívne splnené nasledovné podmienky: pohľadávka banky musí byť splatná a predchádza jej výzva a omeškanie klienta nepretržite dlhšie ako 90 dní so splnením čo i len časti peňažného záväzku. Nedodržanie zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky v spotrebiteľských veciach spôsobuje, že takéto postúpenie pohľadávky je v rozpore so zákonom, čo vyplýva aj z rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 24. 04. 2018, sp. zn. 1Cdo/147/2017. Zároveň je potrebné uviesť, že pre účinné doručenie právneho úkonu adresátovi sa predpokladá, že takýto právny úkon sa dostane do sféry jeho dispozície, pričom týmto okamihom začína právny úkon pôsobiť voči druhej zmluvnej strane. Ide tak o objektívnu možnosť neprítomnej osoby zoznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne zoznámil s obsahom hmotnoprávneho úkonu, postačuje, že mal objektívnu možnosť spoznať jeho obsah (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. januára 2011 sp. zn. 5Cdo/129/2010). Dôjdením do sféry vplyvu príjemcu sa tak rozumie napríklad vhadenie listu do schránky príjemcu alebo dôjdenie mailu na mailovú adresu príjemcu, ak príjemca dal v zmluve najavo, že písomnosti možno posilať aj elektronicky a pod. Zmluvné strany si tiež môžu dojednať aj tzv. fikciu doručenia, podľa ktorej sa zásielka považuje za doručenú bez ohľadu na to, či doručenie (v zmysle faktického prevzatia zásielky) bolo reálne vykonané. Zároveň je potrebné uviesť, že dispozičná sféra adresáta je vymedzená zmluvne dohodnutým doručovacím režimom, t. j. kontaktnými adresami účastníkov alebo určením kontaktnej osoby s tým, že doručenie písomnosti je účinné už tým, že sa doručí do dohodnutého miesta alebo určenej osobe, pretože týmto okamihom sa zásielka dostáva do sféry adresáta. Pri zmene dohodnutého režimu doručovania majú zmluvné strany vzájomnú oznamovaciu povinnosť, aby sa zabezpečila účinnosť doručovania právnych úkonov, pretože zmluvnej strane nemožno pričítať v jej neprospech, že

doručovala na pôvodne dohodnutú adresu, ak jej táto zmena nebola včas oznámená. Je tak neprípustné, aby adresát porušením povinnosti oznámiť novú adresu požíval výhody spočívajúce v zmenení právnych účinkov pre neho nepriaznivých právnych úkonov, a to na úkor osoby, ktorá koná v súlade s tým, čo bolo pre doručovanie dohodnuté.

Súd prvej inštancie po preskúmaní vyššie uvedených zákonných podmienok zistil, že žalobca nepreukázal splnenie takýchto podmienok ku dňu uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky, resp. žiadosti o postúpenie a prevod, a to najmä splnenie podmienky, že by platným spôsobom predčasne zosplatnil úver, a že by postúpená pohľadávka bola splatná. Na to, aby mohla banka predčasne zosplatniť úver, musia byť splnené zákonné podmienky, ktoré vyplývajú z § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Súd mal za preukázané, že žalobca uniesol dôkazné bremeno o tom, že doručil oznámenie o predčasnom zosplatnení žalovanému, pričom táto skutočnosť nebola spochybnená. Na to, aby však mohlo dôjsť k predčasnému zosplatneniu úveru, musia byť splnené zákonné podmienky podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Z nich vyplýva, že je potrebné doručiť dlžníkovi (spotrebiteľovi) upozornenie pri omeškaní so splatením splátok viac ako 3 mesiace o tom, že v lehote nie kratšej ako 15 dní môže veriteľ uplatniť svoje právo na zosplatnenie úveru. Žalobca predložil v konaní tzv. tretiu upomienku, a to pokus o zmier zo dňa 02. 09. 2019, avšak nepreukázal, že táto upomienka bola žalovanému reálne expedovaná a doručená. Ako dôkaz o tejto skutočnosti predložil podací hárok, ktorý mal preukazovať doručenie takejto upomienky žalovanému (č. l. 70), pričom z takejto poštového podacieho hárku vyplýva, že žalovanému mala byť doručovaná poštová zásielka na adresu C. s tým, že zásielka obsahovala určitú identifikáciu (L.). Z tohto dôkazu však nevyplýva, že by zásielka zasielaná prostredníctvom tohto podacieho hárku, bola predmetná upomienka. Okrem toho na poštovom podacom hárku nie je uvedený ani dátum podania poštovej zásielky na prepravu, resp. neobsahuje dennú pečiatku pošty, ako aj podpis zamestnanca. Z poštového podacieho hárku tak nevyplýva, že dotknutá písomnosť bola adresátovi doručená do jeho dispozičnej sféry, pretože poštový podací hárok sám o sebe môže preukázať tú skutočnosť, že písomnosť bola podaná u poštového doručovateľa na prepravu, avšak už nemôže bez akýchkoľvek pochybností preukázať, že došlo aj k doručovaniu písomnosti na konkrétnej adrese a konkrétnemu adresátovi. Žalovaný uviedol v zmluve o spotrebiteľskom úvere ako adresu Tlmače, pričom aj podľa poštového podacieho hárku na takúto adresu bola poštová zásielka zasielaná. Podľa názoru súdu však takáto adresa nie je dostatočná na to, aby pošta vedela reálne doručiť takúto zásielku žalovanému, a preto mal súd prvej inštancie pochybnosti o tom, že takto adresovaná zásielka by mohla byť doručená žalovanému. Keďže postúpená môže byť iba pohľadávka, ktorá je splatná (§ 92 ods. 8 zákona o bankách, resp. § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch), tak musia byť splnené predpoklady na predčasné zosplatnenie úveru podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V konaní však nebolo preukázané, že by právny predchodca žalobcu splnil predpoklady na predčasné zosplatnenie úveru podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a § 565 Občianskeho zákonníka, preto súd nemohol dospieť k záveru, že došlo k postúpeniu pohľadávky, ktorá bola v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok splatná, pretože podľa úverovej zmluvy bol počet dojednaných splátok 95, pričom prvá splátka mala byť zaplatená 21. 12. 2018 s tým, že posledná splátka mala byť zaplatená až 21. 11. 2026. Keďže k postúpeniu pohľadávky malo dôjsť na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 13. 11. 2020 v spojení so žiadosťou o postúpenie a prevod zo dňa 09. 09. 2021, tak možno konštatovať, že v čase postúpenia pohľadávky nebola táto pohľadávka splatná v celom rozsahu. Z uvedených dôvodov išlo o neplatné postúpenie pohľadávky, ktoré je v rozpore s § 39 v spojení s § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj § 92 ods. 8 zákona o bankách, resp. § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd preto žalobu pre nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu zamietol.

Súd prvej inštancie sa ďalej zaoberal tým, či právny predchodca žalobcu v čase uzavretia úverovej zmluvy (november 2018) skúmal schopnosť žalovaného splácať úver, a to aj s poukazom na § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy. Súd v tejto súvislosti poukázal na rozsudok ESD, a to C-58/18, z ktorého, okrem iného, vyplýva: „Článok 5 ods. 6 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni takej vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide vo veci samej, ktorou sa veriteľom alebo sprostredkovateľom úveru ukladá povinnosť, aby v rámci zmlúv o úvere, ktoré zvyčajne ponúkajú, vyhľadali najvhodnejší druh a najvhodnejšiu výšku úveru vzhľadom na finančnú situáciu spotrebiteľa v čase uzavretia zmluvy a účel úveru. Článok 5 ods. 6 a článok 8 ods. 1 smernice 2008/48 sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia takej vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide vo veci samej, ktorou sa veriteľovi ukladá povinnosť zdržať sa uzavretia zmluvy o úvere, ak sa po preskúmaní úverovej bonity spotrebiteľa nemôže odôvodnene domnievať, že spotrebiteľ bude schopný plniť si povinnosti vyplývajúce z plánovanej zmluvy.“ Podľa čl. 8 odsek 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady

87/102/EHS tiež členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Súdny dvor v rozsudku zo dňa 27. 03. 2014, LCL Le Crédit Lyonnais proti Fesihovi Kalhanovi, C-565/12, okrem iného, uviedol, že najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne, alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity spotrebiteľa a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov, ktorí sa takéhoto správania dopustia. Vyššie uvedené zákonné ustanovenie tak vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou s tým, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale sa od veriteľa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Cieľom zákonodarcu je tak efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Pri získavaní informácií o bonite spotrebiteľa za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza, ako z informácií, ktoré mu poskytne samotný spotrebiteľ, ako aj z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o spotrebiteľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je tak povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje, avšak táto povinnosť nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou. Preto veriteľ musí analyzovať tak príjmy, ako aj výdavky spotrebiteľa. Je nedostatočné, ak sa veriteľ uspokojí len s prehlásením spotrebiteľa o jeho príjme alebo osobných a majetkových pomeroch, pretože odborná starostlivosť predpokladá, že údaje, ktoré dlžník uviedol, si veriteľ aj overí minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka (obdobne napr. rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Cdo/2178/2018 zo dňa 25. 07. 2018 alebo sp. zn. 33Cdo/201/2018 zo dňa 20. 03. 2019). Odborná starostlivosť podľa názoru súdu prvej inštancie predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa. Dôležitou skutočnosťou pri skúmaní bonity klienta je aj využívanie verejne dostupných informácií (napr. údaje o životnom minime a ich porovnanie so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými, nie iba tvrdenými informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch – obdobne napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo/2178/2018). Keďže od žalobcu možno požadovať preukázanie preskúmania schopnosti žalovaného splácať úver jeho právnym predchodcom, tak bolo na ňom, aby preukázal, že takéto povinnosti vyplývajúce z § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch boli splnené. Podľa názoru prvoinštančného súdu však žalobca v konaní nepreukázal, že by jeho právny predchodca skúmal s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného splácať úver, pretože počas súdneho konania predložil len žiadosť žalovaného o G. M. – refinancovanie, v ktorej žalovaný deklaroval svoj čistý príjem, vzdelanie, osobný stav a zamestnávateľa. Z ustanovenia § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia takejto zmluvy však jednoznačne vyplývala povinnosť veriteľa skúmať schopnosť žalovaného splácať spotrebiteľský úver s odbornou starostlivosťou. Z predložených dôkazov nevyplývajú žiadne údaje o preskúmaní reálnej schopnosti žalovaného splácať úver (napr. údaje o výške jeho výdavkov, informácie o nahliadnutí do databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov, overenie označeného zamestnávateľa, resp. deklarovaného mesačného príjmu a pod.). Preto možno konštatovať porušenie takejto zákonnej povinnosti a z tohto dôvodu s poukazom na § 11 ods. 2 prvá veta zákona o spotrebiteľských úveroch možno postup právneho predchodcu žalobcu hodnotiť ako nekonanie s odbornou starostlivosťou pri posúdení schopnosti splácať spotrebiteľský úver. V dôsledku tejto skutočnosti tak právnenému predchodcovi žalobcu zaniklo jeho oprávnenie vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, a preto ak právny predchodca žalobcu využil svoje právo na zosplatenie pohľadávky, postupoval v rozpore so zákonom. Z uvedeného dôvodu by súd na takéto zosplatenie nemohol prihliadať pre rozpor so zákonom, v dôsledku čoho ani nedošlo k platnému a účinnému zosplateniu úveru právnym predchodcom žalobcu.

Zákon č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok v ustanovení § 17 ods. 1 obsahuje zákonné obmedzenie, ktoré umožňuje postúpiť iba takú pohľadávku z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver, na veriteľa, ktorý nemá obmedzený rozsah poskytovania spotrebiteľských úverov, ktorá je po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru, čo znamená, že nastala splatnosť aj poslednej splátky alebo sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (došlo k jej predčasnému zosplateniu). Keďže v zmysle zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru bol úver poskytnutý v novembri 2018 a mal sa splácať 95 mesiacov, pričom prvá splátka bola splatná dňa 21. 12. 2018, tak splatnosť úveru mohla s prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti nastať najskôr o 95 mesiacov (teda 21. 11. 2026). Z uvedených skutočností je zjavné, že v čase postúpenia pohľadávky nebola predmetná pohľadávka splatná v celom rozsahu, v dôsledku čoho pri jej postúpení bolo porušené zákonné ustanovenie § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch,

resp. § 92 ods. 8 zákona o bankách pre platné postúpenie pohľadávky. Takéto postúpenie pohľadávky tak bolo urobené v rozpore so zákonom a je podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatné. Právny predchodca žalobcu v dôsledku porušenia povinnosti pri skúmaní schopnosti žalovaného splácať úver nebol oprávnený predčasne ho zosplatniť s poukazom na § 11 ods. 2 prvá veta zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto žalobca nie je aktívne legitimovaný na podanie takejto žaloby. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR z 11. 06. 2019, sp. zn.: I. ÚS 246/2019, z ktorého, okrem iného, vyplýva, že: „Pasivita žalovaného v konaní nemôže mať za následok (aplikáciou § 151 ods. 1 a 2 CSP) povinnosť všeobecného súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok.“

Súd ďalej poukázal na skutočnosť, že neobstojí tvrdenie právneho zástupcu žalobcu o tom, že jeho tvrdenia obsiahnuté v žalobe, resp. v jeho vyjadrení, neboli žalovaným rozporované, a preto majú byť súdom považované za nesporné, a to z dôvodu, že išlo o posúdenie otázky aktívnej legitimácie žalobcu, ktorú je súd povinný skúmať ex off. Okrem toho sa právny zástupca žalobcu mohol osobne zúčastniť na pojednávaní konanom dňa 05. 06. 2023 a vyjadriť sa k vyššie uvedeným skutočnostiam, resp. k výpovedi žalovaného. Podľa názoru prvoinštančného súdu mal žalobca vytvorený dostatočný priestor na to, aby produkoval dôkazy, ktorými by preukázal platné postúpenie pohľadávky, a preto nemohol súd prihliadnuť na jeho alternatívnu žiadosť o odročenie pojednávania pre prípad, že by považoval žalobcom tvrdené skutočnosti za nepreukázané a nárok za sporný. Zároveň tvrdenie žalovaného, že chce splácať svoj dlh mesačnou splátkou vo výške 100 eur nemohol súd považovať za uznanie nároku aj s prihliadnutím na právny názor Najvyššieho súdu SR z 30. novembra 2021, sp. zn. 7Cdo 179/2020, pričom zo strany žalovaného nešlo o jednoznačný, pochybnosti nevyvolávajúci uznávací prejav.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný síce bol v konaní v celom rozsahu úspešný, avšak žiadne trovy mu nevznikli, resp. si nárok na ich náhradu neuplatnil, a preto mu súd ich náhradu proti žalobcovi nepriznal.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

V otázke doručovania do dispozičnej sféry poukázal na stanovisko dovolacieho súdu v judikáte publikovanom v zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod R 4/2021, ktorého právna veta znie: „Ustanoveniu § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neodporuje a zásade zmluvnej voľnosti zodpovedá aj dohoda spotrebiteľa a veriteľa v spotrebiteľskej zmluve o tom, že pri doručovaní zásielky spotrebiteľovi sa môže uplatniť fikcia doručenia zásielky na poslednú známu adresu spotrebiteľa.“ Okrem predmetného judikátu dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k obdobným právnym záverom o. i. aj v uzneseniach z 28. januára 2011 sp. zn. 5Cdo/129/2010 a sp. zn. 1ObdoV 63/2005 z 30. apríla 2007, na základe čoho možno konštatovať, že ide o ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít (čl. 2 ods. 2 CSP). Súd prvej inštancie v podstate uviedol, že žalobca nepreukázal doručenie výzvy podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (tretia upomienka – pokus o zmier zo dňa 02. 09. 2019), s čím sa žalobca nemôže stotožniť, nakoľko preukázal doručovanie predmetnej výzvy do dispozičnej sféry žalovaného. Vhodenie oznámenia o uložení tejto zásielky na pošte do poštovej schránky s možnosťou jej vyzdvihnutia v odbernej lehote žalobca preukázal priložením podacieho hárku k výzve zo dňa 02. 09. 2019. Žalobcovi preto nie je zrejmé, z akého dôvodu prvoinštančný súd nepovažoval tento dôkaz za relevantný, resp. nedostatočný na preukázanie doručovania do dispozičnej sféry žalovaného. Uvedený právny záver neobstojí aj z toho dôvodu, že je v rozpore s objektívnou realitou. Slovenská pošta totiž poskytuje v online priestore tzv. sledovanie zásielok. Po zadaní podacieho čísla (N.) na webovej stránke pošty <https://tandt.posta.sk/> možno s jednoduchosťou zistiť osud predmetnej zásielky, pričom z výstupu tejto stránky vyplýva, že dňa 05. 09. 2019 bola riadne doručená žalovanému, resp. na miesto, ktoré žalovaný v zmluve označil, teda bola riadne doručovaná do dispozičnej sféry žalovaného.

Podľa názoru žalobcu neexistuje žiadny logický a ani právny argument, pre ktorý by podací hárok nemal kvalitu dôkazu preukazujúceho doručovanie do dispozičnej sféry adresáta. Súd taký argument napokon ani neuvádza. Z pripojeného podacieho hárku je nesporné a riadne preukázané, že právny predchodca žalobcu doručoval výzvu na zmluvne dohodnutú adresu žalovanému, táto skutočnosť bola pritom počas celého konania nesporná (§ 151 ods. 1 CSP) a nepoprel ju ani žalovaný.

Žalovaný na pojednávaní uviedol, že je bezdomovec, čo plne korešponduje s tým, že si ako zmluvnú adresu uviedol Tlmače. Nie je zrejmé (a súd to ani neuvádza), na akú inú adresu mal veriteľ písomnosti doručovať. Pokiaľ súd vytkol žalobcovi, že z podacieho hárku nie je možné rozpoznať obsah zásielky, tak toto nie je možné zistiť ani v prípade, ak by žalobca priložil obálku, či doručenkú. Je pritom logické,

že ak žalobca tvrdil a tvrdí, že nejakú výzvu zasielal a priloží k nej podací hárok (vrátane samotnej výzvy), tak potom pôjde o podací hárok práve k tejto výzve, najmä ak aj jej označenie korešponduje s označením samotnej výzvy. Prijatím výkladu prvoinštančného súdu, ktorý za nespornosti skutkových tvrdení strán sporu spochybňuje obsah zásielky (pričom na pojednávaní aj žalovaný potvrdil, že mu banka zasielala upozornenie na splácanie dlhu), by bolo možné ad absurdum dospieť až k takým situáciám, že veriteľ nebude nikdy schopný preukázať, čo bolo obsahom zásielky. Zároveň, ak súd poukazuje na nedostatok listinného dôkazu (ktorého obsah sporný nie je) a podmieňuje ho pečiatkou či podpisom zamestnanca pošty, žalobca pripomína, že všetky služby pošty možno vybaviť elektronicky. Pečiatka či podpis zamestnanca pošty neosvedčuje pravosť ani hodnovernosť ničoho, pričom je právne irelevantné sa zaoberať touto otázkou, najmä ak zostala počas celého konania nesporná. Právny záver súdu bez relevantného zdôvodnenia možno považovať za neprípustnú svojvôľu arbitra. Súd prvej inštancie zaľožil svoje rozhodnutie vadou nepreskúmateľnosti a nepredvídateľnosti, v dôsledku čoho nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Súd prvej inštancie následne v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že nebolo preukázané skúmanie bonity žalovaného. Tento názor súdu považuje žalobca za predčasný a rozporný s právom na spravodlivý súdny proces na úkor žalobcu. Skúmanie bonity spotrebiteľa je bezpochyby otázkou skutkovou. Žalobca zastáva názor, že veriteľ nie je povinný preukazovať skúmanie bonity spotrebiteľa, ak táto skutočnosť nebola medzi stranami sporná a spotrebiteľ nevyužil svoje právo namietat takéto skúmanie. Okrem toho je potrebné uviesť, že skúmanie bonity je otázkou odbornou, teda aj prípadná povinnosť súdu preskúmať splnenie tejto povinnosti je limitovaná na samotný prieskum, nie následné vyhodnocovanie, či by súd ako veriteľ na základe doložených listín spotrebiteľovi úver poskytol (uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 9CoCsp/45/2022 z 10. 11. 2022). Ak by uvedené neplatilo a žalobca by bol povinný spolu s podanou žalobou predložiť súdu aj dôkazné prostriedky preukazujúce skúmanie bonity, avšak tieto by nepredložil, potom by sa aplikovalo ustanovenie § 129 a nasl. CSP, podľa ktorého mal súd žalobcu vyzvať na doplnenie žaloby pod následkom jej odmietnutia. Z priebehu konania je však zrejmé, že súd prvej inštancie takýmto spôsobom nepostupoval a žalobcu na doplnenie žaloby nevyzýval. Upomínací súd vydal vo veci platobný rozkaz, ktorý bol zrušený iba z dôvodu jeho nedoručenia do vlastných rúk žalovanému. Žalobca tak nadobudol legitímne očakávanie, že ak upomínací súd vydal platobný rozkaz a žalobe v plnom rozsahu vyhovel, pričom v konaní boli všetky skutočnosti nesporné, potom je jeho nárok dôvodný a netreba ho nejakým spôsobom dopĺňať. Podľa názoru žalobcu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi uplatňovať jeho procesné práva v zásadnom rozsahu, ak nevytvoril žalobcovi procesný priestor v otázke, ktorú vnímal ako spornú výlučne konajúci súd. V tejto súvislosti žalobca poznamenal, že ani samotný charakter spotrebiteľského sporu neumožňuje súdu prvej inštancie opomenúť sudcovskú a zákonnú koncentráciu konania v zmysle § 296 CSP, t. j. § 153 a § 154 CSP. Žalobca považuje za preukázané, že skúmanie bonity nebolo v tomto konaní sporné, či inak namietané zo strany žalovaného, preto nastupujú účinky nespornosti skutkových tvrdení žalobcu (§ 151 ods. 1 CSP).

Žalobca ďalej poukázal na vyjadrenie žalovaného na samotnom pojednávaní, na ktorom uviedol, že je ochotný zaplatiť svoj dlh (čiastočne tak aj učinil), a to formou mesačnej splátky vo výške 100 eur. Vnímajúc recentnú judikatúru Najvyššieho súdu SR v otázke rozsudku pre uznanie vo veciach spotrebiteľských žalobca akcentoval skutočnosť, že súd mal a mohol žalovanému vytvoriť aspoň základný priestor a poučiť ho o následkoch uznania dlhu pred súdom a pokiaľ mal na tom žalovaný záujem, tento aspoň zistiť. Je zrejmé, že spotrebiteľ bez právnického vzdelania nebude spôsobilý citovať presné paragrafové znenie uznania dlhu pred súdom, a preto jeho aplikácia v spotrebiteľských veciach (rešpektujúc rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky) bude spravidla výnimočná, avšak táto skutočnosť nebráni tomu, aby súd zistil od spotrebiteľa, či je jeho prejav vôle smerujúci k úhrade dlhu a jeho uznaniu vážny a v tomto zmysle ho riadne poučiť. V praxi je totiž prakticky vylúčené, že spotrebiteľ suverénne a spontánne pred súdom prednesie jednoznačný a pochybnosti nevyvolávajúci prejav tak, aby mohol byť bez ďalšieho považovaný za prejav uznávací. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, že by sa súd uvedenou otázkou uznávacieho prejavu hlbšie zaoberal, resp. akým spôsobom vzal na zreteľ tieto skutočnosti tvrdené žalovaným na pojednávaní. Naopak, z odôvodnenia rozsudku sa javí, že súd len povrchno a prílišne formalisticky neprihliadal na tento prejav, ktorý tvoril zásadnú časť vyjadrenia žalovaného, a to len z dôvodu spotrebiteľského statusu žalovaného. Neobstojí pritom ani tvrdenie, že súd pri následnom vyhodnocovaní dôkazov dospel k záveru o nepreukázaní aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, nakoľko v prípade vydania rozsudku pre uznanie je podľa konštantnej judikatúry táto otázka právne bezvýznamná. Žalobca na základe vyššie uvedených hľadísk vníma porušenie spravodlivého procesu (na jeho úkor) nesprávnym procesným

postupom súdu nielen vo vzťahu k nevytvoreniu procesného priestoru pre obhájenie inak nespornej skutočnosti (skúmanie bonity), ale aj vo vzťahu k tomu, že súd sa uznávacím prejavom žalovaného v podstate nezaoberal a túto skutočnosť v odôvodnení spomenul výlučne v súvislosti s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 7Cdo/179/2020.

Na základe vyššie uvedených skutočností žalobca navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok v zmysle § 388 CSP zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie, príp. ho v zmysle § 389 ods. 1 CSP zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Žalovaný sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal v medziach odvolania podaného žalobcom (§ 379 CSP, § 380 CSP) a po preskúmaní vydaného rozhodnutia zistil, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Rozhodol tak bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP).

7. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

8. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí.

9. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov.

10. Skôr ako súd v sporovom konaní pristúpi k vykonávaniu dôkazov, identifikuje, ktoré skutkové tvrdenia strán sú sporné, a ktoré sú nesporné. Táto klasifikácia má pre ďalší procesný postup súdu zásadný význam. Ak sú skutkové tvrdenia strán sporné, je povinnosťou súdu vyhodnotiť ich pravdivosť na základe vykonaných dôkazov. V sporovom konaní však súd nevykonáva dôkazy na preukázanie nesporných skutkových tvrdení strán. Nesporné skutkové tvrdenia si súd osvojí ako zistený skutkový stav, z ktorého vychádza v meritórnom rozhodnutí. To neplatí iba výnimočne, ak existuje dôvodná pochybnosť o pravdivosti nesporných skutkových tvrdení (§ 186 ods. 2 CSP). Identifikácia, či je skutkové tvrdenie strany sporné alebo nesporné, sa vykoná podľa toho, či bolo tvrdenie účinne popreté protistranou. Iba účinne popreté skutkové tvrdenie sa považuje za sporné. Nespornosť skutkového tvrdenia je daná buď de facto, alebo de iure. De facto je skutkové tvrdenie nesporné, ak protistrana vyhlási, že je pravdivé, alebo, ak protistrana uvedie rovnaké skutkové tvrdenie. De iure je skutkové tvrdenie nesporné, ak sa aplikuje právna domnienka uvedená v § 151 ods. 1 CSP. Podľa tejto domnienky platí, že skutkové tvrdenie je nesporné, ak ho protistrana nepoprela vôbec (ak sa k tvrdenej skutočnosti nevyjadrila), alebo, ak ho síce poprela, avšak neúčinne. Z ustanovenia § 151 CSP vyplýva, že stranu sporu zaťažuje procesné bremeno popretia skutkových tvrdení protistrany. Na popretie skutkových tvrdení sa kladú určité kvalitatívne nároky. Za podmienok uvedených v § 151 ods. 2 CSP musí totiž popierajúca strana uviesť vlastné tvrdenia. Pre kvalitu popretia skutkových tvrdení platia rovnaké požiadavky ako pre predkladanie skutkových tvrdení (§ 150 ods. 1 CSP). Rovnako ako skutkové tvrdenia, aj popretie skutkových tvrdení musí byť substancované. Ak strana sporu neunesie bremeno popretia skutkových tvrdení protistrany, nastupuje ako procesný následok uplatnenie domnienky, že skutkové tvrdenia protistrany sú nesporné. Popretie skutkových tvrdení protistrany musí byť výslovné. Nepostačuje všeobecné vyhlásenie (napr. o tom, že žaloba je úplne nedôvodná), z ktorého by bolo možné vyvodit' iba konkludentný nesúhlas strany so skutkovým stavom tvrdeným protistranou.

11. Dokazovanie v sporovom konaní slúži na zistenie toho, čo strany tvrdili, pričom všeobecný súd má možnosť materiálnej korekcie a môže strany vyzvať na doplnenie skutkových tvrdení (§ 150 ods. 2 CSP). Tento materiálny korektív však nemôže nahrádzať procesnú aktivitu strán a ich povinnosť tvrdenia. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žiadosťou o G. M. – refinancovanie zo dňa 13. 11. 2018 žalovaný požiadal G. a. s. o úver vo výške 2 100 eur s dobou splácania 96 mesiacov s tým, že išlo o refinančný úver, pričom pri pôvodnom úvere, ktorý bol poskytnutý bankou, bol zostatok vo výške 1 099 eur a mesačná splátka tohto úveru bola pôvodne 29 eur. Z predmetnej žiadosti tiež vyplýva, že žalovaný bol rozvedený, adresu trvalého pobytu mal v Meste C., býval v nehnuteľnosti vo vlastníctve bez hypotéky a od júna 2012 bol zamestnaný v spoločnosti K. s. r. o., pričom išlo o trvalý pracovný pomer. Čistý príjem žalovaného predstavoval za posledný mesiac 700 eur, za predchádzajúci mesiac 700 eur a ďalší predchádzajúci mesiac 700 eur, pričom mzda mu bola zasielaná na bežný účet vedený v banke. Právny predchodca žalobcu – G. H. B. a. s. a žalovaný uzavreli dňa 14. 11. 2018 zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „G. M.“, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý spotrebiteľský úver na refinancovanie vo výške 2 100 eur s tým, že k čerpaniu úveru malo dôjsť 14. 11. 2018. Poskytnutý úver sa žalovaný zaviazal splácať formou 95 anuitných splátok, pričom dátum prvej splátky bol dojednaný na 21. 12. 2018. Zmluva bola uzavretá na dobu určitú 96 mesiacov, pričom výška úrokovej sadzby bola dohodnutá 12,60 % ročne. Mesačná anuitná splátka predstavovala 35,13 eura, resp. s poistením 38,24 eura. Výška úrokovej sadzby bez zľavy z voliteľnej služby predstavovala 14,60 % ročne a výška mesačnej anuitnej splátky bez zľavy predstavovala sumu 37,51 eura, resp. s poistným 40,62 eura. Dlžník sa podľa článku I. bod 2. zmluvy zaviazal použiť úver za účelom predčasného splatenia príslušných záväzkov/úverov špecifikovaných v tejto zmluve. RPMN bola určená vo výške 13,78 %, ročná percentuálna miera nákladov bez zľavy z voliteľnej služby bola 16,07 % a výška celkových nákladov dlžníka 1 484,45 eura. Z článku I. bod 5. úverovej zmluvy vyplýva, že v prípade nesplácania úveru, resp. neplnenia dojednaných povinností žalovaným, bola banka oprávnená vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru z dôvodov a spôsobom upravených v článku VIII. Všeobecných obchodných podmienok G. a. s. Z článku I. bod 7. zmluvy vyplýva, že poplatok za poskytnutie spotrebného úveru bol 21 eur a bol splatný ku dňu prvého čerpania úveru. Žalovaný tiež pristúpil k poisteniu schopnosti splácať G. pôžičku, za čo sa zaviazal platiť dohodnuté poistné. V úverovej zmluve bola ako adresa trvalého pobytu a korešpondenčná adresa žalovaného uvedená adresa C.. Podľa potvrdenia výšky pohľadávky pri predčasnom splatení spotrebiteľského úveru zo dňa 14. 11. 2018 bola výška celkovej pohľadávky žalovaného 1 103,75 eura. Súčasťou úverovej zmluvy boli Všeobecné obchodné podmienky G. a. s. na poskytovanie spotrebiteľských úverov fyzickým osobám – občanom. Podľa článku VIII. týchto podmienok bola banka oprávnená žiadať predčasné splatenie úveru, ak sa žalovaný dostane do omeškania s úhradou jednej anuitnej splátky počas obdobia dlhšieho než 3 mesiace, bol na jej zaplatenie písomne vyzvaný a súčasne upozornený na zámer vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru, pričom od tohto upozornenia uplynulo viac ako 15 dní. Súčasťou zmluvy boli aj Európske informácie o spotrebiteľskom úvere, ktoré obsahovali informácie o poskytnutom úvere, Informácie finančného sprostredkovateľa k dojednávaniu poistnému, údaj o RPMN a priemernej RPMN, informačný dokument o poistnom produkte, tzv. poistenie schopnosti splácať spotrebiteľský úver, Všeobecné poistné podmienky pre poistenie schopnosti splácať spotrebiteľský úver a Cenník G. a. s. Z prehľadu jednotlivých finančných operácií týkajúcich sa predmetného úveru vyplýva, že žalovaný dňa 14. 11. 2018 čerpal úver vo výške 2 100 eur s tým, že v období od decembra 2018 do mája 2019 vykonal dohodnuté úhrady v celkovej výške 229,44 eura. G. H. B. D. dňa 02. 09. 2019 zaslala žalovanému na adresu C. tzv. tretiu upomienku – pokus o zmier, ktorou ho vyzývala na úhradu záväzkov zo zmluvy o úvere, pričom dlžná pohľadávka predstavovala 126,58 eura. Podľa pripojeného poštového podacieho hárku bola táto zasielaná žalovanému na adresu C.. Následne listom zo dňa 15. 10. 2019, ktorý bol žalovanému doručený dňa 08. 11. 2019 na adresu C., I. XX/X, právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasné zosplatenie zostatku úveru s príslušenstvom z dôvodu, že žalovaný neuhradil dlžnú pohľadávku banky napriek predchádzajúcim upomienkam. Celkový záväzok žalovaného zodpovedal sume 2 161,05 eura a právny predchodca žalobcu žiadala žalovaného o jeho predčasné splatenie v lehote 7 dní od doručenia tejto výzvy. Následne právny predchodca žalobcu a žalobca uzavreli rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 13. 11. 2020, ktorej súčasťou bola aj žiadosť o postúpenie a prevod zo dňa 09. 09. 2021. Na ich základe došlo aj k postúpeniu pohľadávky, ktorá sa podľa prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok týkala úverovej zmluvy, ktorú uzatváral žalovaný ako dlžník. Z uvedenej prílohy zároveň vyplýva, že žalovaný uhradil z úverovej pohľadávky celkom 229,44 eura, pričom posledná úhrada bola vykonaná dňa 21. 05. 2019. Postúpenie predmetnej pohľadávky oznámila G. H. B. D. dňa 20. 09. 2021 žalovanému na adresu C., I. XX/X a listom z toho istého dňa mu oznámila, že pristupuje k vymáhaniu

predmetnej pohľadávky. Právny zástupca žalobcu v elektronickom podaní zo dňa 01. 06. 2023 uviedol, že pohľadávka bola právnym predchodcom žalobcu postúpená žalobcovi v celkovej výške 2 914 eur, z čoho istina predstavuje 2 024,85 eura. V období od 14. 11. 2018 do 21. 05. 2019 uhradil žalovaný celkom 250,44 eura, a to vrátane poplatku za úver. Žalobca v predmetnom podaní poukázal aj na skutočnosť, že mu boli postúpené aj poplatky vo výške 25,05 eura, úroky vo výške 671,50 eura, resp. úroky z omeškania do zosplatnenia vo výške 0,52 eura. Takisto mu bol postúpený aj úrok z omeškania po zosplatnení vo výške 192,08 eura. Žalovaný na pojednávaní konanom dňa 05. 06. 2023 predložil súdu prvej inštancie potvrdenie, z ktorého vyplýva, že prostredníctvom I. I., a. s. uhradil žalobcovi dňa 23. 05. 2023 sumu 100 eur.

Z obsahu spisu je zrejmé, že žalovaný sa k podanej žalobe na výzvu súdu nevyjadril, v dôsledku čoho súd nariadil vo veci pojednávanie. Právny zástupca žalobcu svoju neúčast' na pojednávaní vopred písomne ospravedlnil a súhlasil s tým, aby súd prejednal vec aj v jeho neprítomnosti. V prípade, že by súd nepovažoval uplatnený nárok za preukázaný v celom jeho rozsahu, resp. by požadoval na preukázanie žalobcom tvrdených skutočností ďalšie dôkazy, žiadal súd, aby ho na ich preukázanie písomne vyzval. Žalovaný na pojednávaní uplatnený nárok nespochybnil a prejavil ochotu splatiť dlh formou mesačnej splátky vo výške 100 eur. Vykonal tiež dve splátky po 100 eur v prospech žalobcu, o čom vie predložiť aj listinný dôkaz. V čase uzavretia úverovej zmluvy mal iba jeden úver, ktorý sa refinancoval. Banke neoznamoval adresu, na ktorú mu majú zasielať poštu, pričom listiny, ktoré mu doručovala banka, nemohol prebrať, pretože sa tam v tom čase už nezdržoval. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie vydal vo veci rozsudok, proti ktorému podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie.

12. Žalobca v podanom odvolaní namietal, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnemu záveru o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, ktorú skúmal ex offio. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti dôvodil tým, že postúpená môže byť iba pohľadávka, ktorá je splatná (§ 92 ods. 8 zákona o bankách, resp. § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch), a preto musia byť splnené predpoklady na predčasné zosplatnenie úveru podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Podľa názoru súdu v konaní nebolo preukázané, že by právny predchodca žalobcu splnil predpoklady na predčasné zosplatnenie úveru podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, a preto súd nemohol dospieť k záveru, že došlo k postúpeniu pohľadávky, ktorá bola v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok splatná. Z uvedených dôvodov išlo o neplatné postúpenie pohľadávky, ktoré je v rozpore s § 39 v spojení s § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj § 92 ods. 8 zákona o bankách, resp. § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd prvej inštancie mal v tejto súvislosti za preukázané, že žalobca uniesol dôkazné bremeno o doručení oznámenia o predčasnom zosplatnení úveru žalovanému, pričom táto skutočnosť nebola v konaní spochybnená. Na to, aby však mohlo dôjsť k predčasnemu zosplatneniu úveru, musia byť splnené zákonné podmienky podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Z nich vyplýva potreba doručiť dlžníkovi (spotrebiteľovi) upozornenie pri omeškaní so splatením splátok viac ako 3 mesiace o tom, že v lehote nie kratšej ako 15 dní môže veriteľ uplatniť svoje právo na zosplatnenie úveru. Žalobca predložil v konaní tzv. tretiu upomienku, a to pokus o zmier zo dňa 02. 09. 2019, avšak nepreukázal, že táto upomienka bola žalovanému reálne expedovaná a doručená. Ako dôkaz o tejto skutočnosti predložil podací hárok, ktorý mal preukazovať doručenie takejto upomienky žalovanému (č. I. 70), pričom z takéhoto poštového podacieho hárku vyplýva, že žalovanému mala byť doručovaná poštová zásielka na adresu C. s tým, že zásielka obsahovala určitú identifikáciu (L.). Z tohto dôkazu však podľa názoru súdu prvej inštancie nevyplýva, že by zásielka zasielaná prostredníctvom tohto podacieho hárku bola predmetnou upomienkou. Okrem toho na poštovom podacom hárku nie je uvedený ani dátum podania poštovej zásielky na prepravu, resp. neobsahuje dennú pečiatku pošty, ako aj podpis zamestnanca. Z poštového podacieho hárku tak nevyplýva, že dotknutá písomnosť bola adresátovi doručená do jeho dispozičnej sféry, pretože poštový podací hárok sám o sebe môže preukázať tú skutočnosť, že písomnosť bola podaná u poštového doručovateľa na prepravu, avšak už nemôže bez akýchkoľvek pochybností preukázať, že došlo aj k doručovaniu písomnosti na konkrétnej adrese a konkrétnemu adresátovi.

Ako však vyplýva z obsahu súdneho spisu, právny predchodca žalobcu preukázateľne doručoval tzv. tretiu upomienku – pokus o zmier zo dňa 02. 09. 2019 na poslednú známu adresu žalovaného (C.), čoho dôkazom je aj poštový podací hárok k výzve zo dňa 02. 09. 2019. Podľa podacieho čísla (N.) bolo možné na webovej stránke pošty <https://tandt.posta.sk/> bez akýchkoľvek pochybností zistiť, kedy bola táto zásielka do miesta označeného v zmluve doručená, resp. kedy sa dostala do dispozičnej sféry žalovaného a kedy sa tento mal možnosť s jej obsahom oboznámiť. Spochybnovanie obsahu zásielky súdom prvej inštancie a jej doručenia žalovanému na adresu uvedenú v zmluve za situácie, kedy jej obsah žalovaný nerozporuje a sám pred súdom vyhlási, že banke neoznamoval (inú) adresu,

na ktorú mu majú zasielať poštu, pričom listiny, ktoré mu doručovala banka, nemohol preberať, pretože sa tam v tom čase už nezdržoval, je za daných skutkových okolností neprijateľné, a to aj v prípade, že žalovaný má v konaní postavenie spotrebiteľa. Právny záver súdu prvej inštancie o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu je tak v kontexte vyššie uvedeného predčasny a zjavne nesprávny, keďže nezohľadňuje všetky relevantné skutočnosti, ktoré z vykonaného dokazovania vyplývajú.

13. Druhá odvolacia námietka žalobcu sa týkala skúmania bonity klienta, ktoré podľa názoru súdu prvej inštancie nebolo v konaní preukázané. Žalobca argumentoval tým, že veriteľ nie je povinný preukazovať skúmanie bonity spotrebiteľa, ak táto skutočnosť nebola medzi stranami sporná a spotrebiteľ nevyužil svoje právo namietať takéto skúmanie. Odvolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že pokiaľ súd prvej inštancie zastával názor, že listiny predložené žalobcom nie sú úplné a nie je z nich možné ustáliť splnenie predzmluvných povinností zo strany právneho predchodcu žalobcu, mal žalobcu na ich dodatočné predloženie písomne vyzvať. Nakoľko tak súd prvej inštancie neurobil, znemožnil žalobcovi uplatňovať jeho procesné práva v otázke, ktorú sám považoval za spornú. Odopretie práva na doplnenie chýbajúcich údajov týkajúcich sa reálnej schopnosti žalovaného splácať úver (napr. o výške jeho výdavkov, informácie o nahliadnutí do databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácať úvery, overenie označeného zamestnávateľa, resp. deklarovaného mesačného príjmu a pod.) viedlo súd prvej inštancie k predčasnému právnomu záveru o porušení povinnosti právneho predchodcu žalobcu vyplývajúcej z § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, majúcej za následok nekonanie s odbornou starostlivosťou pri posúdení schopnosti splácať spotrebiteľský úver a s ním súvisiaci zánik jeho oprávnenia vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru (§ 11 ods. 2 veta prvá zákona o spotrebiteľských úveroch).

14. Žalobca v závere svojho odvolania namietal, že sa súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku bližšie nezaoberal uznávacím prejavom žalovaného predneseným na pojednávaní konanom dňa 05. 06. 2023. Mal za to, že súd len povrchno a príliš formalisticky neprihliadal na tento prejav, ktorý tvoril zásadnú časť vyjadrenia žalovaného, a to len z dôvodu spotrebiteľského statusu žalovaného. Podľa názoru žalobcu neobstojí ani tvrdenie, že súd pri následnom vyhodnocovaní dôkazov dospel k záveru o nepreukázaní aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, nakoľko v prípade vydania rozsudku pre uznanie je podľa konštantnej judikatúry táto otázka právne bezvýznamná. Žalobca na základe vyššie uvedených hľadísk vníma porušenie spravodlivého procesu (na jeho úkor) nesprávnym procesným postupom prvoinštančného súdu nielen vo vzťahu k nevytvoreniu procesného priestoru pre obhájenie inak nespornej skutočnosti (skúmanie bonity), ale aj vo vzťahu k tomu, že sa súd uznávacím prejavom žalovaného v podstate nezaoberal a túto skutočnosť v odôvodnení spomenul výlučne v súvislosti s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/179/2020. Podľa názoru odvolacieho súdu je uznávací prejav vôle zo strany žalovaného spotrebiteľa v rozhodovacej praxi súdov z hľadiska jednoznačnosti a použitých výrazových prostriedkov nevyvolávajúcej pochybnosti skôr ojedinelý, no nie je vylúčené, že spotrebiteľ prejaví ochotu splatiť svoj dlh bez toho, aby spochybňoval právny dôvod jeho vzniku či jeho výšku, zvlášť za predpokladu, že sú mu tieto známe a svoju vôľu dostatočne jasným a určitým spôsobom voči súdu aj prejaví. Pokiaľ sa tak stane, súd by ho mal o následkoch uznávacieho prejavu a možnosti vydania rozsudku pre uznanie nároku poučiť a poskytnúť mu priestor na konečné vyjadrenie k tejto otázke (§ 292 písm. b/ CSP), k čomu v prejednávanej veci preukázateľne nedošlo. Vydaniu rozsudku pre uznanie nároku však bránila aj ďalšia, rovnako významná skutočnosť, a to absencia návrhu žalobcu na vydanie takéhoto rozsudku, ktorý v žiadnom jeho písomnom podaní obsiahnutý nebol (§ 282 CSP).

15. V kontexte vyššie uvedených skutočností odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. b/ CSP a § 391 ods. 1 CSP). Ak by odvolací súd sám vo veci rozhodol, pripravil by tým v odvolacom konaní neúspešnú sporovú stranu o právo podať opravný prostriedok (teda o právo na riadny dvojinštančný proces), ktoré je jedným z dielčích práv na spravodlivý súdny proces.

16. Úlohou súdu prvej inštancie bude v naznačenom smere opätovne vo veci rozhodnúť, presvedčivo sa vysporiadať s podstatnými skutkovými a právnymi tvrdeniami sporových strán a vec právne posúdiť tak, aby bolo z jeho rozhodnutia zrejmé, ako k výroku dospel a akými úvahami sa pri rozhodovaní riadil. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie o všetkých trovách, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

17. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 až § 423 CSP pripúšťa. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.